

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นระบบจัดการด้านความยุติธรรมในคดีอาญาตามกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยการใช้อำนาจของรัฐ เจ้าพนักงานของรัฐ องค์กร และกระบวนการตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายในการค้นหาและตรวจสอบให้ได้ความจริงในคดีอาญาเพื่อดำเนินการให้เกิดความยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคุ้มครองสิทธิของบุคคล และอำนวยความยุติธรรมในสังคม¹ ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจึงต้องพยายามรักษาความสมดุล (Balance) ระหว่างการให้อำนาจแก่รัฐ เจ้าพนักงานของรัฐ หรือองค์กรต่างๆ ในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษกับการประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่อาจถูกละเมิดจากการใช้อำนาจนั้นๆ มิให้เกิดความโน้มเอียงไปในทางใดทางหนึ่งมากเกินไป อีกทั้งยังต้องมีระบบการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจ (Check and Balance) ที่ดีและเข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกองค์กรอีกด้วย

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ในคดีเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ในคดีนี้รวมถึงอำนาจในการใช้มาตรการบังคับในคดีอาญาเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานและเพื่อให้การสอบสวนคดีสามารถดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพด้วย ซึ่งมาตรการบังคับในคดีอาญาบางประการ อันได้แก่ การจับ การค้นและการขังไว้¹ ในระหว่างสอบสวนนั้นเป็นมาตรการบังคับที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างร้ายแรง ดังนั้น เพื่อเป็นการประกันสิทธิและเสรีภาพของบุคคลว่าจะได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินคดีอาญา กฎหมายจึงต้องมีการจำกัดอำนาจของพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายโดยกำหนดให้มีการตรวจสอบดุลพินิจถึงความชอบด้วยกฎหมายและความจำเป็นก่อนที่จะมีอนุญาตให้ทำการจับ การค้นหรือการขัง ซึ่งมาตรการในการตรวจสอบดุลพินิจดังกล่าวนี้คือระบบการออกหมายอาญานั้นเอง

¹ ชาติ ชัยเดชสุริยะ. (2549). มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. หน้า 1.

ในช่วงต้นปี 2555 ที่ผ่านมามีกรณีที่มูลนิธิปวีณาได้รับการร้องเรียนจากมารดาของค.ญ. ม. (นามสมมติ) และตัวบุตรคือค.ญ. ม. ว่าค.ญ. ม. ถูกนาย ส. (นามสมมติ) ข่มขืนกระทำชำเราจนตั้งครรภ์ได้ 3 เดือน มูลนิธิปวีณาได้รับเรื่องไว้และทางมูลนิธิได้พาด.ญ. ม. ไปทำแท้งซึ่งตามกฎหมายเป็นการทำแท้งที่ชอบด้วยกฎหมายสามารถกระทำได้เพราะเป็นการตั้งครรภ์อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญา และทางมูลนิธิยังได้พามารดาของค.ญ. ม. และตัวค.ญ. ม. เข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนไว้ด้วย ในเวลาต่อมาเมื่อนาย ส. ทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาดังกล่าว นาย ส. จึงได้ติดต่อขอเข้ามาขอตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยตนเองเพื่อขอต่อสู้คดีว่าตนเองเป็นผู้บริสุทธิ์ โดยต่อสู้ว่าตนไม่เคยข่มขืนกระทำชำเรา ค.ญ. ม. ตามที่ถูกกล่าวหา และไม่สามารถกระทำการเช่นนั้นได้อย่างแน่นอนเพราะความชราภาพและตนยังป่วยหนักด้วยโรคหลายโรครุมเร้า ทั้งโรคความดันและโรคหัวใจไม่สามารถออกกำลังกายได้ พร้อมกันนี้นาย ส. ได้มีใบรับรองแพทย์มายืนยันคำพูดของตนต่อพนักงานสอบสวนด้วย อีกทั้งยังยินดีพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนโดยขอตรวจดีเอ็นเอเพื่อเปรียบเทียบกับซากศพเด็กทารกที่ทำแท้งออกมาว่าตนเป็นพ่อของเด็กในท้องค.ญ. ม. ตามที่ถูกกล่าวหาจริงหรือไม่ อีกทั้งได้ต่อสู้ว่าที่ค.ญ. ม. ตั้งครรภ์นั้นน่าจะเป็นเพราะไปมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนชายของค.ญ. ม. เอง โดยนาย ส. และภรรยาได้ร้องขอต่อพนักงานสอบสวนว่าตนเองเป็นผู้ขอเข้ามาขอตัวต่อสู้คดีเอง ไม่คิดที่จะหลบหนี อีกทั้งยังมีโรคประจำตัวที่เป็นโรคที่มีอันตรายร้ายแรงต้องมีผู้ดูแลตลอดเวลาจึงขอความเป็นธรรมและความเห็นใจต่อพนักงานสอบสวนที่จะไม่ฝากขังตนต่อศาลได้หรือไม่ โดยนาย ส. ยินดีที่จะเข้ารายงานตัวต่อพนักงานสอบสวนตามกำหนดเวลา แต่ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนในคดีดังกล่าวได้ยื่นคำร้องขอฝากขังนาย ส. ไว้ในระหว่างสอบสวน ซึ่งศาลก็อนุมัติหมายขังตามที่พนักงานสอบสวนได้ร้องขอมา และแม้ว่าศาลจะยอมให้ประกันตัวได้ในวงเงิน 380,000 บาท แต่เนื่องด้วยครอบครัวของนาย ส. นั้นมีฐานะยากจนไม่มีเงินมาประกันตัว ที่สุดแล้วนาย ส. ผู้ต้องหาก็ต้องยอมติดคุกตามคำสั่งของศาล โดยได้แต่รอความหวังว่าเมื่อได้ผลตรวจดีเอ็นเอจากซากศพเด็กทารกเมื่อใดก็อาจจะได้รับการปล่อยตัว ต่อมาทางโรงพยาบาลที่รับทำแท้งแจ้งว่าไม่มีการร้องขอจากมูลนิธิและมารดาของค.ญ. ม. หรือบุคคลอื่นใดมาให้เก็บซากศพเด็กทารกไว้จึงไม่มีซากศพเด็กทารกมาตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ ในที่สุดปรากฏว่านาย ส. ผู้ต้องหาในคดีนี้ได้เสียชีวิตลงเมื่อฝากขังไว้ในระหว่างสอบสวนได้เพียง 1 เดือน โดยสาเหตุการเสียชีวิตนั้นเกิดจากการที่โรคประจำตัวหลายโรคที่เป็นอยู่กำเริบหนักขึ้นอันเนื่องมาจากนาย ส. มีภาวะเครียดและกดดันอย่างหนักส่งผลให้หัวใจล้มเหลว คดีนี้จึงปิดฉากลงโดยความตายของผู้ต้องหาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทั้งที่ตนเองยืนยันว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ตลอดมาและพร้อมจะ

พิสูจน์ความจริงในทุกๆ ทาง² คดีนี้ตกเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของผู้คนในสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่ว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องขังนาย ส. ผู้ต้องหาไว้ในระหว่างสอบสวนเพราะตัวผู้ต้องหานั้นเข้ามาขอตัวต่อพนักงานสอบสวนเพื่อขอสู้คดีด้วยตนเองตั้งแต่แรก โดยที่ยังไม่มีการออกหมายเรียกหรือหมายจับใดๆ เลยด้วยซ้ำ อีกทั้งผู้ต้องหาไม่มีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนี จะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือจะไปก่ออันตรายประการอื่นแต่อย่างใด และคดีก็ดูเหมือนว่าจะยังไม่มีพยานหลักฐานที่เพียงพอว่าผู้ต้องหาผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงตามที่ถูกกล่าวหา นอกจากพยานหลักฐานที่เป็นคำบอกเล่าจากปากคำของด.ญ. ม. เท่านั้น อีกทั้งผู้ต้องหายังเป็นผู้ที่มีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายร้ายแรงหลายโรคด้วย นอกจากนี้การที่พนักงานสอบสวนไม่มีการตรวจสอบกับทางโรงพยาบาลตั้งแต่เริ่มแรกว่ามีการขอให้เก็บศพเด็กทารกที่ทำแท้งเอาไว้หรือไม่ก็ถือเป็นการทำงานที่มีข้อบกพร่องเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากทราบแต่แรกว่าไม่มีการเก็บซากศพเด็กทารกที่ทำแท้งไว้จะควรได้ดำเนินการหาพยานหลักฐานอื่นต่อไปเพื่อที่ผู้ต้องหาจะได้ไม่ถูกฝากขังไว้นานเกินสมควร หรือจะได้รับทำสำนวนเสนอต่ออัยการเพื่อพิจารณาว่ามีเหตุควรฟ้องคดีหรือไม่ เพื่อให้ผู้ต้องหาไปพิสูจน์ความผิดหรือบริสุทธิ์ในชั้นศาลต่อไปได้โดยเร็ว การขังผู้ต้องหาไว้ในระหว่างสอบสวนโดยดูเหมือนว่าปราศจากความจำเป็นที่จะต้องฝากขังไว้ในคดีนี้จึงเสมือนเป็นการซ้ำเติมผู้ต้องหาที่ยินดีเข้ามาขอตัวเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเองให้เกิดความเครียดมากขึ้น ผนวกกับโรคเดิมที่เป็นอยู่ ในที่สุดก็นำมาสู่ความตายของผู้ต้องหาโดยที่ผู้ต้องหาผู้นั้นยังไม่สามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเองได้ และก็ต้องจากไปแบบมีมลทินเป็นตราบาปติดตัวไปตลอด คดีนี้จึงเป็นที่กังขาของสังคมว่าที่จริงแล้วความจริงเป็นเช่นไร นาย ส. เป็นผู้กระทำความผิดจริงหรือไม่ เพราะด.ญ. ม. เองก็ยอมรับว่าตนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนชายจริงและนาย ส. ก็ได้พิสูจน์ให้สังคมเห็นว่าข้อต่อสู้ที่เขาอ้างว่าตนเองป่วยหนักไม่มีเรี่ยวแรงที่จะกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาและไม่มีเรี่ยวแรงพอที่จะหลบหนีนั้นเป็นความจริงทั้งโดยการรับรองของแพทย์และโดยความตายของตัวเองด้วย

จากกรณีตัวอย่างปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม้ปัจจุบันประเทศไทยจะกำหนดให้องค์กรศาลเป็นผู้มีอำนาจในการออกหมายอาญาทุกชนิด ซึ่งรวมถึงหมายจับ หมายค้น และหมายขังไว้ในระหว่างสอบสวนตามที่ได้รับการร้องขอจากพนักงานสอบสวนด้วย อันเป็นการกำหนดให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรภายนอกที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลางเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบดุลพินิจในการใช้มาตรการบังคับในคดีอาญาของพนักงานสอบสวนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังปรากฏว่ามีการร้องเรียนเกี่ยวกับความบกพร่องผิดพลาดในการใช้มาตรการบังคับในคดีอาญาของเจ้าพนักงาน

² กระปุกดอทคอม. (2555, 20 มีนาคม). สลด! ผู้ต้องหามุ่งเงินลูกเลี้ยง เสียชีวิตในคุก. สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2555, จาก <http://hilight.kapook.com/view/67811>

อยู่เสมอๆ ซึ่งความบกพร่องผิดพลาดดังกล่าวนั้นบ่อยครั้งที่เป็ความบกพร่องผิดพลาดมาตั้งแต่ในขั้นตอนเริ่มแรกก่อนที่จะมีการใช้มาตรการบังคับในคดีอาญา กล่าวคือ เป็ความบกพร่องผิดพลาดมาตั้งแต่ในขั้นตอนการออกหมายอาญา เช่น การที่พนักงานสอบสวนร้องขอต่อศาลให้ออกหมายอาญาโดยขาดพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือ หรือข้อมูลที่ใช้ในการร้องขอให้ศาลออกหมายอาญามีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงหรือเป็นข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือร้องขอออกหมายอาญาไปโดยมีความมุ่งประสงค์เพียงเพื่อความสะดวกในการดำเนินคดีอาญาโดยปราศจากความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการบังคับในคดีอาญาตามที่พนักงานสอบสวนได้ร้องขอต่อศาลไป เป็นต้น และเมื่อปรากฏว่าในหลายกรณีศาลก็ยังสามารถได้ออกหมายอาญาไปตามที่ได้รับกรร้องขอมาโดยมีข้อบกพร่องผิดพลาดดังกล่าว ซึ่งในที่สุดนำมาสู่ความเสียหายของประชาชนที่ถูกบังคับใช้มาตรการบังคับนั้นๆ จึงเกิดเป็นข้อกังขาแก่ประชาชนว่าการตรวจสอบคุณภาพของพนักงานสอบสวนในการขออนุญาตใช้มาตรการบังคับไม่ว่าจะเป็นการจับ การค้น หรือการขังไว้ในระหว่างสอบสวนโดยองค์รศาลเพียงองค์รเดียวในวันรัศกุมและเพียงพอแล้วหรือไม่

ทั้งนี้เมื่อพิจารณากระบวนการในการร้องขอออกหมายอาญาในต่างประเทศ อันได้แก่ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่ใช้หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐเช่นเดียวกับประเทศไทยแล้ว จะเห็นว่าในต่างประเทศนั้นมีหลักการในกระบวนการขอออกหมายอาญาบางประการที่แตกต่างจากหลักการในประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของการตรวจสอบการร้องขอออกหมายอาญาของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินคดีอาญาชั้นเจ้าพนักงานที่ให้ความสำคัญกับอัยการ โดยให้อัยการเป็นองค์รที่มีบทบาทสำคัญอีกองค์รหนึ่งในการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาของเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับองค์รศาล ซึ่งกล่าวได้ว่าในต่างประเทศนั้นมีระบบกระบวนการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความรัดกุมมากกว่าในประเทศไทยที่มีองค์รศาลเพียงองค์รเดียวในการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในปัจจุบัน

ดังนั้น วิทยานิพนธ์นี้จึงมุ่งศึกษาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีกรตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานให้มีความรัดกุมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อลดความบกพร่องผิดพลาดที่เกิดขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยเน้นศึกษาถึงหลักเกณฑ์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการขอออกหมายอาญาในการดำเนินคดีอาญาชั้นสอบสวนฟ้องร้องหรือการดำเนินคดีอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของบทบาทของอัยการไทยในกระบวนการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานว่าในปัจจุบันอัยการไทยมีบทบาทในส่วนนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และจะมีความเหมาะสมหรือไม่หากกำหนดให้อัยการไทยเข้ามามีบทบาทในการเป็นผู้ทำหน้าที่

ตรวจสอบกลั่นกรองการร้องขอออกหมายอาญาในการดำเนินคดีอาญาชั้นเจ้าพนักงานในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับหมายอาญา การออกหมายอาญา การตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในระบบสากลและในประเทศไทย รวมถึงเพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาสู่ความบกพร่องผิดพลาดในการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในประเทศไทยในปัจจุบัน

2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอัยการในการสอบสวนและการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในระบบสากลและในประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของอัยการในการสอบสวนและการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในประเทศไทยกับต่างประเทศ

4. เพื่อศึกษาความเหมาะสมและแนวทางในการกำหนดให้อัยการไทยมีบทบาทในการสอบสวนและการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานให้สอดคล้องกับแนวทางในระบบอัยการสากล

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยได้แบ่งแยกกระบวนการชั้นเจ้าพนักงานระหว่างผู้มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนกับการฟ้องร้องคดีออกจากกันอย่างเด็ดขาด โดยอัยการไม่อาจเข้าไปมีบทบาทในการสอบสวนหรือการกำกับดูแลการสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้ ส่งผลให้กระบวนการจับ การค้น และการขังไว้ในระหว่างสอบสวน ซึ่งเป็นการใช้มาตรการบังคับในคดีอาญาที่อยู่ในขั้นตอนการสอบสวนคดีอาญาเป็นเรื่องระหว่างพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจกับศาลเท่านั้น องค์การอัยการซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ไม่อาจเข้าไปมีบทบาทโดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในการตรวจสอบการใช้มาตรการบังคับในการจับ การค้น หรือการขังไว้ในระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้ ซึ่งขัดต่อหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ หลักการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรในกระบวนการยุติธรรมที่ทุกองค์กรต้องสามารถตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ และไม่เข้าไปตามระบบอัยการสากลหรือระบบอัยการที่สมบูรณ์เหมือนเช่นในต่างประเทศ

ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขให้การสอบสวนฟ้องร้องคดีอาญาในประเทศไทย เป็นกระบวนการเดียวกันอย่างแท้จริง โดยกำหนดให้อัยการไทยสามารถเข้าร่วมในการสอบสวน หรือเป็นผู้กำกับดูแลการสอบสวนของพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดีอาญาชั้นเจ้าพนักงานได้ตามระบบอัยการสากลหรือระบบอัยการที่สมบูรณ์ และกำหนดให้อัยการไทยเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการขออนุญาตหมายอาญาของพนักงานสอบสวนได้ โดยเฉพาะบทบาทในการเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบกลับกรองการขออนุญาตหมายอาญาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหมายจับ หมายค้น หรือหมายขังในระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนก่อนที่จะมีการยื่นคำร้องขออนุญาตหมายอาญาต่อศาล เพื่อให้ อัยการได้ตรวจสอบกลับกรองความชอบด้วยกฎหมาย ความถูกต้องน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน และความจำเป็นในการร้องขออนุญาตหมายอาญานั้นๆ ของพนักงานสอบสวน อันจะส่งผลให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้มาตรการบังคับในคดีอาญาในการดำเนินคดีอาญาชั้นเจ้าพนักงาน ไม่ว่าจะเป็นการจับ การค้น หรือการขังไว้ในระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นไปตามระบบอัยการสากลหรือระบบอัยการที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของอัยการในการกำกับดูแลการสอบสวน: ศึกษากรณีการตรวจสอบการขออนุญาตหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน โดยขอบเขตการศึกษาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับเรื่องของบทบาทของอัยการในการกำกับดูแลการสอบสวน ควบคู่กันไปกับบทบาทของอัยการในกระบวนการออกหมายอาญาโดยเฉพาะบทบาทในส่วนของการเป็นผู้ตรวจสอบการร้องขออนุญาตหมายอาญาของพนักงานสอบสวนซึ่งก็คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ และมีการหยิบยกบทบาทของอัยการในเรื่องดังกล่าวในประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศสและญี่ปุ่นมาศึกษาในบทต่างประเทศ และนำไปเปรียบเทียบกับหลักการของบทบาทอัยการไทยในเรื่องดังกล่าวว่าประเทศไทยอัยการมีบทบาทในส่วนที่กล่าวมาหรือไม่ มากน้อยเพียงไร หากไม่มีจะมีความเหมาะสมหรือไม่กับบริบทในสังคมไทยที่จะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้อัยการไทยมีบทบาทในส่วนดังกล่าวเช่นในนานาประเทศ และหากศึกษาแล้วมีความเหมาะสมที่สมควรจะมีการกำหนดให้อัยการมีบทบาทดังกล่าว ผู้เขียนก็จะได้เสนอแนะแนวทางที่จะให้มีการแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้หลักการในเรื่องดังกล่าวของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้ทำการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยในเชิงเอกสาร โดยทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมหลักการจากบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทอัยการในการตรวจสอบการขอ

ออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และยังใช้วิธีการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ศาล และบุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและปฏิบัติงานจริงในส่วนที่เกี่ยวข้อง กระบวนการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในปัจจุบันซึ่งมีความสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในแหล่งต่างๆ ดังที่กล่าวมามาศึกษาวิเคราะห์ โดยเน้นการศึกษาวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบบทกฎหมายไทยกับบทกฎหมายต่างประเทศเพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่าง และหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักการของประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอัยการในการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานให้มีประสิทธิภาพและมีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับหมายอาญา การออกหมายอาญา การตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในระบบสากลและในประเทศไทย รวมถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาสู่ความบกพร่องผิดพลาดในการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในประเทศไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของอัยการในการสอบสวนและการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในระบบสากลและในประเทศไทย
3. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของอัยการในการสอบสวนและการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานในประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ
4. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการกำหนดให้อัยการไทยมีบทบาทในการสอบสวนและการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงานให้สอดคล้องกับแนวทางในระบบอัยการสากล